

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет географічний
Кафедра туризму та готельного господарства

СИЛАБУС
навчальної дисципліни «Екологічний туризм»

I. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма Освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: 24 Сфера обслуговування Спеціальність: 242 Туризм Освітньо-професійна програма: Туризм	Вибіркова
Модулів – 3		Рік підготовки – 2
Змістових модулів – 2		Семестр – 3
ІНДЗ: є		Лекції – 26 год.
Загальна кількість годин – 150		Практичні – 28 год.
Тижневих годин: аудиторних – 3	Бакалавр	Самостійна робота – 86 год.
		Консультації – 10 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма Освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: 24 Сфера обслуговування Спеціальність: 242 Туризм Освітньо-професійна програма: Туризм	Вибіркова
Модулів – 3		Рік підготовки – 2
Змістових модулів – 2		Семестр – 3
ІНДЗ: є		Лекції – 14 год.
Загальна кількість годин – 150		Практичні – 14 год.
	Бакалавр	Самостійна робота – 104 год.
		Консультації – 18 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Викладач: Гринасюк Анастасія Русланівна, кандидат географічних наук

Контактна інформація викладача:

Телефон 0660892002

Електронна пошта: Hrynasiuk@eenu.edu.ua

Адреса викладання курсу: вул. Потапова, 9, корпус С, ВНУ імені Лесі Українки

Кафедра – туризму та готельного господарства

Факультет – географічний

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Як навчальна дисципліна «Екологічний туризм» вивчається студентами підготовки «Бакалавра» за освітньою програмою «Туризм» на четвертому курсі відповідно до

стандартів підготовки фахівців спеціальності 242 «Туризм». Вивчення дисципліни забезпечує засвоєння студентами базових знань, умінь та практичних навичок з екологічного туризму направлених на виявлення еколого-туристичних ресурсів, створення туристичного продукту та його реалізації з найменшим впливом на довкілля.

2. Пререквізити і постреквізити дисципліни

Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння кредитів з теорії та практики: «Основи туризмознавства», «Історія туризму та систем гостинності», «Екскурсознавство і музеєзнавство», «Самодіяльний туризм» та ін.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою ознайомлення студентів з основними формами екотуризму, його змістом та структурою в Україні та у зарубіжних країнах, як активною і безпосередньою формою відвідування природних територій з особливими природними і культурними умовами, здійснювати підготовку висококваліфікованих працівників сфери туризму, які зможуть надавати якісну інформацію під час організації туристських екологічних подорожей.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Екологічний туризм» є оволодіння теоретичними і практичними навиками про особливості та напрямки його проведення, найбільші перешкоди на шляху розвитку екологічного туризму, використовувати даний напрям туризму для добробуту природних територіальних комплексів та туриста.

4. Результати навчання (компетентності).

У результаті вивчення дисципліни студенти мають здобути наступні практичні навички та уміння:

Загальні компетентності:

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

ЗК 05. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Фахові компетентності:

ФК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності;

ФК 16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ФК 19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів;

ФК 20. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного);

ФК 22. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах.

Результати навчання:

РН 4. Визначати основні форми і види туризму, розуміти їх поділ;

РН 16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

РН 18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях;

РН 22. демонструвати виконання професійних завдань у стандартних та невизначених ситуаціях.

5. Структура навчальної дисципліни.

Структура навчальної дисципліни для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	См. роб.	Консул.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Історія розвитку, принципи та види екологічного туризму						
Тема 1. Основні поняття і терміни, мета та основні завдання курсу	10	2	2	6	-	2
Тема 2. Історичні та гносеологічні основи екотуризму	8	2	2	6	-	2
Тема 3. Особливості екологічного туризму. Концепції сталого розвитку	10	2	2	6	-	2
Тема 4. Екологічний туризм: основні завдання, принципи, види, ознаки та функції. Класифікація екотуризму	11	2	2	6	1	2
Разом за модулем 1	50	8	8	24	1	10
Змістовий модуль 2. Методичні основи екологічного туру (маршруту)						
Тема 5. Ресурси екологічного туризму	10	2	2	6	-	2
Тема 6. Екологічні стежки як туристична атракція екологічного туризму. Роль екологічних стежок у роботі природоохоронних установ	13	2	2	8	1	2
Тема 7. Історія створення екологічних стежок. Класифікація екологічних стежок	11	2	2	6	1	2
Тема 8. Проектування екологічних стежок	15	2	4	10	1	2
Тема 9. Облаштування та маркування екологічної стежки. Інформаційне наповнення.	11	2	2	8	1	2
Разом за модулем 2	81	10	12	38	4	14
Змістовий модуль 3.						
Тема 10. Вимоги до екологічного туризму. Екологічна етика	11	2	2	6	1	2
Тема 11. Безпека в екотуризмі	11	2	2	6	1	2
Тема 12. Концептуальні засади розвитку екологічного туризму в Україні	9	2	2	6	1	2
Тема 13. Екологічний туризм на природо-заповідних територіях Волинської області	11	2	2	6	1	2
Разом за модулем 3	53	8	8	24	5	10
ІНДЗ						34
Всього годин:	150	26	28	86	10	40

Структура навчальної дисципліни для заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	См. роб.	Консул.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Історія розвитку, принципи та види екологічного туризму						
Тема 1. Основні поняття і терміни, мета та основні завдання курсу	20	2	2	14	2	5
Тема 2. Особливості екологічного туризму. Концепції сталого розвитку	22	2	2	14	4	5
Тема 3. Екологічний туризм: основні завдання, принципи, види, ознаки та функції. Класифікація екотуризму	22	2	2	14	4	5
Разом за модулем 1	64	6	6	42	10	15
Змістовий модуль 2. Методичні основи екологічного туру						
Тема 4. Ресурси екологічного туризму	20	2	2	14	2	5

Тема 5. Екологічні стежки як туристична атракція екологічного туризму. Роль екологічних стежок у роботі природоохоронних установ	28	2	2	20	4	5
Тема 6. Вимоги до екологічного туризму. Екологічна етика	20	2	2	14	2	5
Тема 7. Безпека в екотуризмі	18	2	2	14	-	5
Разом за модулем 3	86	8	8	62	8	20
ІНДЗ						5
Всього годин:	150	14	14	104	18	35

6. Завдання для самостійного опрацювання

	Тема	Кількість годин
1.	Основні поняття і терміни, мета та основні завдання курсу 1. Предмет і завдання дисципліни. 2. Загальні поняття та визначення туризму. 3. Поняття «екологічний туризм»: визначення, характеристика	6
2.	Історичні та гносеологічні основи екотуризму. 1. Передумови виникнення екологічного туризму. 2. Етапи розвитку туризму.	6
3.	Особливості екологічного туризму. Концепції сталого розвитку 1. Туризм та екологія. 2. Негативні аспекти впливу масового туризму на природу. 3. Концепції сталого розвитку туризму.	6
4.	Екологічний туризм: основні завдання, принципи, види, ознаки та функції. Класифікація екотуризму. 1. Основні завдання і функції екологічного туризму. 2. Принципи екологічного туризму. 3. Види та типи екотуризму, та їх ознаки. 4. Ознаки екологічного туризму. Типи екологічних туристів. 5. Основні концепції та моделі екологічного туризму.	6
5.	Ресурси екологічного туризму 1. Природно-кліматичні ресурси. 2. Історико-культурні ресурси. 3. Об'єкти природо-заповідного фонду як ресурсна база для розвитку екологічного туризму.	6
6.	Роль екологічних стежок у роботі природоохоронних установ 1. Екологічні стежки як туристична атракція екологічного туризму. 2. Роль екологічних стежок у роботі природоохоронних установ.	8
7.	Історія створення екологічних стежок. Класифікація екологічних стежок 1. Історія створення екологічних стежок. 2. Класифікація екологічних стежок.	6
8.	Проектування екологічних стежок 1. Основні етапи проектування екологічних стежок. 2. Вибір пунктів маршруту. 3. Вибір початкового та кінцевого пунктів маршруту. 4. Розробка схеми маршруту.	10
9.	Облаштування та маркування екологічної стежки. Інформаційне наповнення. 1. Знакування та маркування екологічної стежки. 2. Облаштування оглядових майданчиків. 3. Інформаційні стенди та їх наповнення. 4. Правила облаштування зон для відпочинку. 5. Паспорт екологічної стежки.	8
10.	Вимоги до екологічного туризму. Екологічна етика. 1. Основні вимоги до проведення екологічних турів. 2. Комплектування туристичних груп. 3. Організація роботи керівника туристичної групи. 4. Екологічна етика. Десять заповідей еко туриста.	6

11.	Безпека в екотуризмі 1. Суть поняття «безпека в екотуризмі», чинники небезпеки виникнення екстремальних ситуацій в туристичному поході. 2. Психологічний аспект подолання екстремальних ситуацій і катастроф. 3. Медичний аспект екстремальних ситуацій і катастроф.	6
12.	Концептуальні засади розвитку екологічного туризму в Україні. 1. Туристичний потенціал України як міжнародного туристичного центру. 2. Географія об'єктів екологічного туризму розміщених на території України.	6
13.	Екологічний туризм на природо-заповідних територіях Волинської області 1. Особливості розвитку екологічного туризму у Волинській області. 2. Природо-заповідний фонд Волинської області. 3. Екологічні стежки Волинської області.	6
Всього годин		86

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань студентів з навчальних дисциплін здійснюється на основі результатів поточного контролю й модульного контролю знань.

Результати поточного контролю: оцінки за виконання і захист студентом практичних робіт; оцінка за виконання й захист ІНДЗ; оцінка за виконання самостійної роботи.

Поточний контроль (макс = 40 балів)													Модульний контроль/залік (макс = 60 балів)			Загальна кількість балів	
Модуль 1											Модуль 2		Модуль 3			100	
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3					ІНДЗ	МКР 1	МКР 2		МКР 3
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	12	20	20		20
2	2	2	2	2	2	2	4	2	2	2	2	2					

Академічна доброчесність. Вимоги до академічної доброчесності визначаються „Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ВНУ ім. Лесі Українки”, що розміщується на сайті університету за посиланням: <https://ra.eenu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-Antyplagiat.pdf>.

Політика щодо дедлайнів та перекладання. Терміни здачі практичних робіт, ІНДЗ, самостійної роботи повідомляє викладач на перших аудиторних заняття з дисципліни або прописує на інтернет-платформі курсу. Перекладання завдань поточного контролю та модульного контролю при вивченні дисципліни «Екологічний туризм» узгоджується з політикою ЗВО.

V. Підсумковий контроль

Форма контролю – залік. В білеті 3 питання, кожне з яких оцінюється у 20 балів. За результатами підсумкового контролю від загальної суми балів, набраної студентом протягом семестру, віднімаються результати модульної контрольної роботи і додаються бали, набрані на екзамені. Переведення підсумкової семестрової оцінки, вираженої в балах, у оцінки за національною шкалою здійснюється відповідно до таблиці, уміщеної нижче.

На залік виносяться основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

Перелік питань до заліка

1. Предмет і завдання дисципліни екологічний туризм.
2. Загальні поняття та визначення туризму.
3. Поняття «екологічний туризм»: визначення, характеристика.
4. Передумови виникнення екологічного туризму.
5. Етапи розвитку туризму.
6. Туризм та екологія. Негативні аспекти впливу масового туризму на природу.
7. Концепції сталого розвитку туризму.
8. Основні завдання і функції екологічного туризму.
9. Принципи екологічного туризму.
10. Види та типи екотуризму, та їх ознаки.
11. Ознаки екологічного туризму. Типи екологічних туристів.
12. Основні концепції та моделі екологічного туризму.
13. Програмно-правові та організаційні основи розвитку екологічного туризму.
14. Міжнародні та вітчизняні туристичні організації.
15. Природно-кліматичні та історико-культурні ресурси.
16. Характеристика основних об'єктів екологічного туризму.
17. Категорії природо-заповідного фонду України.
18. Територіальне зонування національних природних парків, їх використання в екотуристичних цілях.
19. Методичні підходи до туристського навантаження природно-заповідних територій.
20. Екологічні стежки як туристична атракція екологічного туризму.
21. Роль екологічних стежок у роботі природоохоронних установ.
22. Історія створення екологічних стежок. Класифікація екологічних стежок.
23. Основні етапи проектування екологічних стежок.
24. Вибір пунктів маршруту.
25. Вибір початкового та кінцевого пунктів маршруту.
26. Розробка схеми маршруту.
27. Знакування та маркування екологічної стежки.
28. Облаштування оглядових майданчиків.
29. Інформаційні стенди та їх наповнення.
30. Правила облаштування зон для відпочинку.
31. Паспорт екологічної стежки.
32. Використання картографічних матеріалів при проектуванні екологічних маршрутів.
33. Огляд основних ГІС при проектуванні екологічних маршрутів.
34. Основні вимоги до проведення екологічних турів.
35. Комплектування туристичних груп.
36. Організація роботи керівника туристичної групи.
37. Екологічна етика. Десять заповідей екотуриста.
38. Організація розміщення екотуристів, класифікація засобів розміщення.
39. Організація харчування туристів в екологічних турах.
40. Облаштування бівуаків. Утилізація відходів. Транспортні туристські перевезення.
41. Суть поняття «безпека в екотуризмі», чинники небезпеки виникнення екстремальних ситуацій в туристичному поході.
42. Психологічний аспект подолання екстремальних ситуацій і катастроф.
43. Медичний аспект екстремальних ситуацій і катастроф.
44. Туристичний потенціал України як міжнародного туристичного центру.
45. Географія об'єктів екологічного туризму розміщених на території України.
46. Особливості розвитку екологічного туризму у Волинській області.
47. Природо-заповідний фонд Волинської області.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Бейдик О.О. Українсько-російський словник термінів і понять з географії туризму і рекреаційної географії. – К.: РВЦ «Київський університет», 1997. – 300 с.
2. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування. – К.: Видавничо-поліграфічний центр – Київський університет, 2001. – 395 с.
3. Вишневський В. І. Екологічний туризм: навчальний посібник // К: Інтерпрес ЛТД, 2015. – 140с.
4. Дмитрук О. Ю. Екологічний туризм у системі суспільно-економічних відносин // Економічна та соціальна географія: Наук. зб. – К., 2001. – С 89–95.
5. Дмитрук О. Ю. Екологічний туризм як регулюючий чинник урбанізації // Фізична географія і геоморфологія. К.: ВГЛ «Обрії», 2001. – №40. С.47–52
6. Дмитрук О. Ю., Щур Ю. В. Екологічний туризм як дидактична основа раціонального природокористування та геоекологічної освіти // Регіональні екологічні проблеми: 36. наук, праць. – К., 2002. – С 45–50.
7. Екологічна стежка (методика, організація, характеристика модельної стежки «Лісники») / Я. П. Дідух, В. М. Ермоленко, О. Т. Крижанівська та ін. – К., 2000.
8. Кекушев В. П., Сергеев В. П., Степаницкий В. В. Основы менеджмента экологического туризма: Учеб. пособие. – М., 2001.
9. Козловський О. Ю., Борисюк Б. В. Екологічний туризм : навч. посіб. // Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2011. – 202 с.
10. Любіцева О. О. Методика розробки турів. – К.: Альтерпрес, 2003. – 104 с.
11. Любіцева О. О., Шашук К. Розвиток екологічного туризму в Україні // Економічна та соціальна географія: Наук. зб. /Ред. кол.: СІ. Іщук (відп. ред.) та ін. – К.; 2002. – Вип. 53. С.189–196.
12. Петрук В. Г. та ін. Екогеографія та екотуризм: підручник Вінниця: // ТОВ "Нілан-ЛТД", 2016. – 178с.
13. Сорокіна Г. О. Екологічний туризм : навч. посіб. // Луганськ: Вид-во ДЗ –ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2013. – 206 с.
14. Храбовченко В. В. Экологический туризм. – М.: Финансы и статистика, 2003. – 208 с.